

Posudek oponentky diplomové práce

Autorka diplomové práce: Bc. Michaela Svatošová

Název diplomové práce: Česká ženská lobby na Facebooku: případová studie prezentace témat a cílů

Vedoucí DP: Mgr. Kateřina Kolářová, Ph.D.

Oponentka: Mgr. Petra Štogrová Jedličková PhD.

Hodnocení: výborně, předloženou diplomovou práci doporučuji k obhajobě

Cíle a přínosy práce:

Hlavním cílem práce je představit teoretická východiska relevantní tématu práce, připojit k nim jejich feministickou kritiku a analyzovat na příkladu síťové organizace Česká ženská lobby (ČŽL), jaká jsou zásadní témata současného ženského neziskového sektoru, a jak jsou komunikována prostřednictvím sociální sítě Facebook (FB). Diplomantka analyzuje vztah mezi tím, co ČŽL považuje za aktuální téma a ohlas uživatelské skupiny ČŽL na FB. V závěru uvádí doporučení pro efektivnější komunikaci cílů (ženské) neziskové organizace v prostředí sociálních médií.

Autorka vhodně využívá vlastních zkušeností z prostředí a dobře balancuje vlastní názory s teoretickými znalostmi i empirickým výzkumem. Diplomová práce se zabývá velmi aktuálním a potřebným tématem, vybírá relevantní teoretická východiska; za velkou přidanou hodnotu práce považuji především její empirickou část, neboť ověřuje možnosti výzkumných metod v prostředí sociálních médií. V možném pokračování výzkumu by bylo vhodné rozšířit výzkumný úkol a ověřit vybraná teoretická východiska, zejm. pak feministickou kritiku ICT a kyberprostoru.

V práci je několik drobných inkonsistencí, které nemají zásadní vliv na výsledek a hodnocení práce, nicméně obhajoba by se na ně mohla zaměřit:

1. V pozn. 5 se říká, že ICT a nová média jsou používána jako synonyma, to 1) není pravda, ani v práci se s nimi našťestí takto nepracuje a v pozn. 13 jsou pak sociální média vysvětlena jasněji, a za 2) ICT a sociální média nejsou v žádném případě synonyma, ICT je mnohem širší pojem v jistém pohledu částečně nadřazený sociálním médiím.
2. Autorka uvádí výčet bariér aktivismu v kyberprostoru podle Josepha Walche, ve svém vlastním hodnocení však dále uvádí bariéry, které zde nejsou zahrnuty, nabízí se tedy otázka, proč Walche nepodrobila tomuto srovnání a tedy proč není teoretická část zpětně konfrontována s výsledky vlastního bádání. Jedná se především o důsledky závislosti na technologické platformě, která není poskytována zadarmo, ale za relativně vysokou cenu, tedy ztrátu soukromí a využívání poskytnutých údajů ke komerčním účelům.
3. V úvodu práce se vyskytuje velmi kvalitní analýza dopadu politik EU a jejich finančních nástrojů na formování ženských organizací; ta by sama o sobě zasluhovala publikovat. V empirických zjištěních se objevuje aplikace této kritiky u vysvětlení faktu, proč je na FB skupině ČŽL nápadně velký počet příspěvků na téma trhu práce. V tomto bodě bych očekávala dotažení této kritiky, tedy uvedení nejen samotného faktu, ale také možností nápravy – to se ostatně týká všech doporučení v závěru práce, která říkají co je špatně, ale jsou méně důsledná v tom říkat také jakým způsobem lze realizovat nápravu (viz bod 7 níže).

4. Analýza cílů ČŽL a kódování by zasluhovalo přehlednější výklad, není zcela jasné, jak autorka dopěla k dané sadě kódů, na jednom místě zmiňuje 10 cílů ČŽL, na jiném pak 9, vlastní kódování pak používá jinou sadu, která se na první pohled nekryje zcela s uvedenými cíli ČŽL.
5. V úvodu empirické části je zmíněno, že FB stránka ČŽL nejčastěji texty přejímá, na místě jiném dále v textu se uvádí, že nejčastěji jde o vlastní texty – co je tedy míněno vlastním textem a co je míněno přebíráním? Je převzatý článek opatřený anotací chápán jako vlastní nebo jako převzatý?
6. Velmi přínosná je analýza toho, zda a jak vede FB stránka ČŽL k aktivnímu zapojení. Tato analýza staví na tvrzení, že FB stránka ČŽL nemá adekvátní odezvu na publikované příspěvky. Toto tvrzení ale není ničím podložené, protože by muselo stavět buď 1) srovnání s jinou, srovnatelnou skupinou na FB a stejně provedeným výzkumem anebo alespoň na 2) kvalifikovaném názoru odborníka.
7. V rámci obhajoby by bylo zajímavé rozvinout doporučení dále, tedy nejen CO je doporučováno, ale také JAK toho dosáhnout a dále by bylo vhodné více promyslet možnosti využití funkcionalit FB a principů sociálních médií jako takových. Jde například o v teorii zmíněný kyberaktivismus, vyvolávání virálních reakcí, využívání reakcí sítě (například taktiku využití zjištěné atraktivity obrazových a humorných materiálů) k nastolování témat, která chce daná skupina propagovat, kritická reakce na samotné prostředí sociálních sítí, aktivity mimo prostor vlastní FB stránky, využívání heterogenity uživatelské skupiny, přímé oslovování, využití herních principů (gamifikace) apod.

Struktura práce:

Práci tvoří dva oddělené celky, teoretický úvod a empirická část. V teoretickém úvodu se autorka postupně dotýká oblastí, které vymezují téma práce, tj. informační společnosti, digitálního předělu, kyberprostoru, aktivismu, občanské společnosti a sociálních médií. Na této části je třeba ocenit dvě skutečnosti: 1) diplomantka neopomenula žádnou z klíčových oblastí, přestože každá z nich představuje samostatný obor studia (někdy i několik), 2) i v této shrnující, drasticky zjednodušené podobě udrží relevanci textu vzhledem k cílům práce, nenechá se zavést ke spekulacím či zajímavým avšak pro práci irelevantním tématům a zároveň udrží čtivost a plynulost textu. Této části lze vytknout pouze fakt, že jednotlivé kapitoly nejsou mezi sebou více provázány a především, že penzum znalostí nabytých teoretickým studiem se neodráží v empirické části textu, resp. že linka mezi teorií a praxí není v textu zcela zřejmá. Vzhledem k tomu, že jsem v práci nenašla žádný zásadní teoretický rozpor, předpokládám, že autorka teoretická východiska aplikovala, avšak ne zcela toto ozřejmila v textu práce.

V empirické části práce autorka představuje výzkumný záměr a metodologická východiska, popis vzorku dat a způsoby jejich zpracování a vyhodnocování. Některé části popisu metodiky a zkoumaného subjektu bych volila spíše do přílohy, neboť text se zde stává méně přehledným, některá fakta se opakují a celkově je mnohem větší prostor věnován popisu výzkumných metod než samotné analýze a syntéze zjištění. K výzkumné části práce bych očekávala rozsáhlejší poznámkový aparát, přílohy a přehledněji podané (lépe strukturované) výstupy, například tabulkový přehled dat, více graficky zpracovaných výstupů.

V závěru práce jsou doporučení pro zefektivnění komunikace ČŽL na sociální síti, která staví na výsledcích autorčina výzkumu. Tuto část práce považuji za přínosnou zejména pro zkoumaný subjekt, nicméně při určitém zobecnění by byla relevantní pro širší publikum. Autorka sama nenaznačuje, jakým směrem by se započatý výzkum mohl ubírat, proto

navrhuji, aby se diplomantka při obhajobě práce (ale i vůbec) zamyslela nad možnými přesahy a pokračováním své práce, například ve smyslu prohloubení výzkumu, formulací doporučení pro komunikační strategie NNO na sociálních sítích a na publikování vybraných částí práce.

Volba informačních zdrojů:

Diplomantka předvedla schopnost zorientovat se v základní odborné literatuře a vhodně volit doplňující zdroje a to včetně zdrojů internetových (obsah studované části FB a příslušné webovské stránky) a nepublikovaných (rozhovory, vlastní zkušenosti, semináře); především však předvedla schopnosti pracovat se zdroji vlastními, tj. vytvořenými vlastním výzkumem. Rozsah použité literatury je dostatečný a odpovídá obsahu práce, pro hlubší porozumění některým aspektům informační společnosti a zejména pak teoretickým východiskům k sociálním sítím by bylo možné rozšířit skladbu odborné literatury o díla zejm. současných teoretiků a teoretiček.

Stylistická úroveň práce:

Práce je psána čtivě a svižně, ocenění zasluží důsledné dodržování genderově korektního jazyka. Textu ubírá na kvalitě poměrně velké množství překlepů a občasné chyby v interpunkci.

Formální úprava práce:

Grafická úprava je odpovídající, diplomantka zvládla do práce zakomponovat grafy a citace. Jednotlivé kapitoly jsou vyváženy co do rozsahu i obsahu, jejich struktura sleduje jasnou logickou linku. Formální úprava odpovídá nárokům kladeným na diplomové práce.

V Praze, dne 22.9.2013

Petra Štogrová Jedličková